

MŪSU žodis

2013/11

www.lass.lt
www.musuzodis.lt

T. A. RIBOT. LAZARILLO DE TORMES IR JO AKLAS ŠEIMININKAS

Prancūzų tapytojas ir graveris Theodule Augustin Ribot (1823-1891) dailę studijavo Chalons meno mokykloje. Mirus tėvui 1840 m. dirbo Ruane buhalteriu, kad išlaikytų motiną ir seseris. I Paryžių atvyko 1845 metais, kur dirbo jvairius darbus. Dirbo ir mokėsi Ogiusto Glezo dirbtuvėje. Trejus metus dirbo Alžyre. Anksti vedė, tapybos mokësi iš to meto dailininkų realistų. Nuo 1850 metų pradėjo daugiau laiko skirti savo pomėgiui. Tapė naktimis žvakių šviesoje, ir dieną dirbo, kad galėtų išlaikyti šeimą. 1861 m. pirmą kartą eksponavo savo darbus Paryžiaus salone. Vėliau ne kartą buvo apdovanotas šio salono medaliais. Be tapybos darbų sukūrė per 30 originalių graviūrų. Tapė portretus, naturmortus, paveikslus religine tematika: „Šv. Sebastiano nužudymas“, „Kačių pusryčiai“ ir kt. Nutapė savo jžymiašias „Kulinarijos scenas“, kuriose vaizdavo Paryžiaus restoranų virtuvės gyvenimą. Domėjos ir istorine tematika.

1880 m. dailininkas nutapė drobę „Lazarillo de Tormes ir jo aklas šeimininkas“. Lazarillo - tai spėjamo ispanų rašytojo Diego Hurtado de Mendozos (1503-1575) knygos „Lazarillo de Tormes“ veikėjas. Viename iš šios knygos skyrių aprašoma neturtingo vaikinuko tarnystė neregiui. Vedlys prasimano daugybę

suktybių, kad tik apgautų neregį: vagia iš ąsočio vyną, valgo vynuogį daugiau, nei jam skirta, sultingą dešrą pakeičia rope. Tačiau už visas suktybes susilaukia atpildo: ąsotis sudūžta atsitrenkės į jo galvą, nukenčia jis ir dėl vynuogį, o istorija su dešra baigiasi tuo, kad šeimininkas giliai įkiša pirštus į vedlio gerklę, ir šis visą dešrą atrys.

Dailininkas šiai temai skirtame paveiksle pavaizdavo žilabarzdį neregį, sėdintį su vyno ąsočiu ant kelių. Praplukią senolio galvą dengia balta skarellė, ant kurios užmaukšlinta šilta, juoda, galbūt net kailinė kepurė. Iš berankovio storos gelumbės drabužio kyšo kiek paraitota baltų marškinų rankovė. Žalsvas glazūruotas molio ąsotis su dangteliu viršuje šiek tiek primena arbatinuką, į kurio kaklelj įkišęs šiaudelj ruošiasi siurbti vyną nedorėlis Lazarillo. Berniukas jidėmai stebi neregio veidą. Kol kas nenaudėlis galvoja tik apie vyno svaigulį ir visiškai nenutuokia apie ištuštinto ąsočio pasekmes.

Šis nedidelio formato (91,5 x 73,7 cm) aliejumi ant drobės nutapytas paveikslas yra saugomas Klivlendo (JAV) meno muziejuje.

Vytautas GUDONIS